یادداشت

تیم ملی ژاپن و رؤیای قهرمانی جهان

معجزه گانبارو

سحر طلوعی

ژاپنی‌ها ملت خوشنامی نبودند، خاصه تا حوالی جنگ جهانی دوم و مدتی پس از آن، چیزی شبیه به آلمانی‌های نازی. روایت خشونت و بی‌اخلاقی و حس برتری‌جویی و سلطه‌طلبی ژاپنی‌ها را بیش از هر ملتی، چینی‌ها از حفظ هستند. اما آنها از یک جایی تصمیم گرفتند مسیرشان را تغییر دهند؛ در ارزش‌ها و استانداردهایشان تجدیدنظر کنند، آنها را از نو بنویسند، حتی خودشان را تنبیه کنند و در نهایت بشوند ژاپن و ژاپنی امروز؛ نماد اخلاق و ادب و جنس خوب در جهان. حالا هم البته تام و تمام نیستند و برخی ضعف‌ها و مشکلاتشان پابرجاست، برای مثال در حوزه زنان، اما خب با ژاپن آن روزها تفاوت دارند؛ از زمین تا آسمان.

ژاپنی‌ها اسطوره پشتکار و نماد خواستن، توانستن است، هستند. آنها طبیعت هولناک را شکست داده‌اند. شکست‌دادن طبیعت به این راحتی نیست؛ اما ژاپنی‌ها از پس تجربه زلزله‌های مرگبار، خانه‌هایی ساخته‌اند که زلزله را دست می‌اندازد و در نهایت رامش می‌کند. پس شاید قهرمانی جام جهانی فوتبال رؤیای دست‌نیافتنی آنها نباشد. بیخود نیست روی کاغذ نوشته‌اند ما می‌خواهیم تا سال ۲۰۹۲ قهرمان جام جهانی فوتبال شویم. کارشناسان‌شان می‌گویند آنها از زمان تحقق این رؤیا جلوتر هستند و تا ۲۰۵۰ به آرزویشان می‌رسند. این ادعا بیراه هم نیست. شوت کایشو سانو را در بازی با برزیل ببینید که چگونه به قلب دروازه پرافتخارترین تیم فوتبال جهان نشست. آنها برای رسیدن به اعتمادبه‌نفس بازی مقابل برزیل و گل‌زدن به این تیم، فقط مانگا نساختند، فقط رؤیاپردازی نکردند، فقط پول خرج نکردند؛ آنها برنامه هم نوشتند؛ یک برنامه با عنوان چشم‌انداز صدساله فوتبال. ژاپنی‌ها از سال ۱۹۹۲ شروع کردند و به خودشان قول دادند تا صد سال دیگر دست‌کم ۱۰ میلیون آدم را درگیر فوتبال کنند. شعارشان این است: با فوتبال شادترین کشور دنیا می‌شویم! در واقع آنها تصمیم گرفتند فوتبال را به ورزش عمومی خود تبدیل کنند. بله، همه ما ژاپن را با کاراته می‌شناسیم. کاراته سر جای خودش، اما حالا که فوتبال بیش از هر لعبتکی دل‌ها را می‌برد، چرا دست‌به‌دامن آن نشویم؟ ژاپنی‌ها این را فهمیدند و دست به کار شدند. ژاپنی‌ها تا امروز پنج بار به مرحله حذفی جام جهانی رسیده‌اند و این تعداد تنها از پس هشت بار حضور در جام جهانی است. آنها رکورددار این عنوان در آسیا هستند، ولی هرگز نتوانسته‌اند غول مرحله حذفی را شکست دهند و راهی دور بعدی شوند. اولین صعودشان برمی‌گردد به سال ۲۰۰۲ و آخرین آن همین چند روز پیش در جام جهانی ۲۰۲۶ بود که رفتند به دور حذفی، خوردند به برزیل، حذف شدند و البته مرهمی به دل مجری‌های تلویزیونی ما که بیش از این نمی‌خواستند و نمی‌توانستند بزرگی‌کردن ژاپن را در میدان جام جهانی تحمل کنند. فکر کنید ژاپن، برزیل را حذف می‌کرد و می‌رفت به دور بعد، آن‌وقت می‌شد از کسب سه مساوی در یکی از خسته‌ترین گروه‌های جام، برای فوتبال ایران دستاورد ساخت و روایت جعلی ارائه داد؟ ژاپنی‌ها برخلاف ما ناکامی‌هایشان را دستاورد جا نزدند. مثل همیشه و به وقت شکست صف کشیدند مقابل تماشاگران، عذرخواهی کردند و قول دادند این باگ را رفع می‌کنند و دوره بعدی مجهزتر و قدرتمند برمی‌گردند. با همه این حرف‌ها آیا رؤیای ژاپنی‌ها تعبیر می‌شود و بالاخره قهرمان جهان می‌شوند؟ من می‌گویم بله! با اینکه یکی از رقبایشان، کره جنوبی، یک بار در سال ۲۰۰۲ به مقام چهارمی پرحرف‌وحدیث جام جهانی رسیده و البته کره شمالی هم در سال ۱۹۶۶ و با توجه به مدل خاص برگزاری آن دوره از مسابقات، در جمع هشت تیم برتر جهان حضور داشته است، اما ژاپن به اعتبار برنامه چشم‌انداز صدساله فوتبال، اعتقاد به اصل گانبارو در فرهنگ ژاپنی (تلاش بی‌وقفه برای انجام درست کار) و حضور باثباتش در مرحله حذفی، شاید از هر تیم آسیایی به این هدف نزدیک‌تر و در نهایت برای کسب قهرمانی شایسته‌تر باشد. البته فراموش نکنیم ژاپنی‌ها در این مسیر رقبایی دارند که از قضا آنها هم فهمیده‌اند برای تحقق رؤیای ایستادن بر بام فوتبال جهان چه باید کرد. رقبایی همچون کره جنوبی، عربستان و حتی ازبکستان؛ کشورهایی که به معجزه فوتبال برای شادی یک ملت باور دارند و برای درک این معجزه گامی بلند برداشته‌اند.

وقتی حذف و مساوی پایان کار است، نه آغاز دستاوردسازی

دادگاه بی‌رحم نیمکت‌ها

سپهر خرمی، خبرنگار ورزشی: جام جهانی همیشه فقط محل رقابت ستاره‌های داخل زمین سبز نیست؛ این تورنمنت بزرگ، دادگاه سرمربیان هم محسوب می‌شود. جایی که چهار سال برنامه‌ریزی، میلیون‌ها دلار هزینه و سال‌ها اعتماد. گاهی در عرض ۹۰ دقیقه بر باد می‌رود. به همین دلیل است که در فوتبال حرفه‌ای، حذف از جام جهانی معمولا با پایان یک پروژه همراه می‌شود؛ یا مربی خودش مسئولیت شکست را می‌پذیرد و استعفا می‌دهد یا مدیران فوتبال با برکناری او، آغاز یک مسیر تازه را اعلام می‌کنند. جام جهانی ۲۰۲۶ نیز از این قاعده مستثنا نبود و تنها چند روز پس از حذف تیم‌ها، موجی از استعفاها و برکناری‌ها به راه افتاد؛ از آلمان و هلند گرفته تا پرتغال، کره جنوبی، اسکاتلند، مکزیک و چند تیم دیگر. نیمکت‌ها یکی پس از دیگری تغییر کردند. با این حال، در نقطه مقابل در فوتبال ایران، حذف در میان ۴۸ تیم جام جهانی نه‌تنها به تغییر منجر نشد، بلکه از سوی برخی رسانه‌ها و حتی شخص امیر قلعه‌نویی، روایتی از موفقیت و دستاورد نیز ساخته شد؛ روایتی که مقایسه آن با استانداردهای فوتبال جهان، پرسش‌های فراوانی را ایجاد می‌کند.

حذف یعنی پایان پروژه

در فوتبال حرفه‌ای، نتیجه مهم‌ترین معیار قضاوت است. مدیران فدراسیون‌ها ممکن است سال‌ها از یک مربی حمایت کنند، اما وقتی جام جهانی به پایان می‌رسد، عملکرد در همین تورنمنت معیار نهایی ارزیابی خواهد بود. به همین دلیل هم جام جهانی ۲۰۲۶ تنها چند روز پس از پایان کار بسیاری از تیم‌ها، به یکی از پررفت‌وآمدترین بازارهای مربیان ملی تبدیل شد. نخستین شوک بزرگ به آلمان وارد شد؛ تیمی که پس از سال‌ها ناکامی، امیدوار بود با هدایت یولیان ناگلزمن دوباره به جمع مدعیان بازگردد اما شکست برابر پاراگوئه در مرحله یک‌هشتم نهایی، تمام رؤیاها را نابود کرد. آلمان که در دور گروهی نمایش نسبتا خوبی ارائه داده بود، در مرحله حذفی مقابل پاراگوئه در ضربات پنالتی شکست خورد و از گردونه مسابقات کنار رفت. تنها مدت کوتاهی بعد، ناگلزمن از سمت خود کنار رفت و پروژه بازسازی مانشافت نیمه‌تمام ماند. هلند نیز شرایط مشابهی داشت؛ نارنجی‌ها پس از عبور از مرحله گروهی، مقابل مراکش در ضربات پنالتی شکست خوردند و حذف شدند. این ناکامی باعث شد رونالد کومان هم به همکاری خود با فدراسیون فوتبال هلند پایان دهد. تیمی که انتظار می‌رفت حداقل تا مراحل پایانی پیش برود، خیلی زودتر از حد تصور جام را ترک کرد و مدیران فوتبال هلند نیز تصمیم گرفتند مسیر تازه‌ای را آغاز کنند.

پرتغال: حذف و خداحافظی بدون تعارف

شاید مهم‌ترین تغییر نیمکت مربوط به پرتغال بود؛ تیمی که با حضور کریستیانو رونالدو و نسل طلایی خود، یکی از مدعیان قهرمانی محسوب می‌شد، اما در مرحله یک‌هشتم نهایی با شکست برابر اسپانیا از جام کنار رفت. این ناکامی برای روبرتو مارتینس کافی بود تا اعلام کند مأموریتش به پایان رسیده است و از هدایت پرتغال کنار برود. تنها چند روز بعد نیز فدراسیون فوتبال پرتغال خیلی سریع جانشین او را معرفی کرد و هدایت تیم ملی را به ژرژ ژسوس سپرد؛ تصمیمی که نشان می‌دهد در فوتبال حرفه‌ای، مدیران منتظر فروکش‌کردن انتقادها نمی‌مانند و بلافاصله پروژه بعدی را آغاز می‌کنند. کره جنوبی هم ازجمله تیم‌هایی بود که حذفش تبعات مستقیمی برای نیمکت داشت؛ هونگ میونگ‌بو پس از انتقادهای شدید رسانه‌ها و افکار عمومی، از سمت خود استعفا داد. اسکاتلند نیز پس از حذف در مرحله گروهی، شاهد پایان همکاری استیو کلارک با تیم ملی بود. در جمهوری چک، میروسلاو کوبک فشار رسانه‌ای را دلیل کناره‌گیری خود عنوان کرد و در مکزیک نیز خاویر آگیره پس از سومین دوره حضور روی نیمکت تیم ملی، به همکاری خود پایان داد.

نیمکت‌هایی که شکست را توجیه نکردند

وجه مشترک تمام این تغییرات، صرفا حذف از جام جهانی نبود. بسیاری از این تیم‌ها نتایجی گرفتند که اگر با استانداردهای جهانی سنجیده شوند، چندان هم فاجعه‌آمیز نبود. آلمان در گروه خود صعود کرد و تنها در ضربات پنالتی برابر پاراگوئه حذف شد. پرتغال پس از عبور از مرحله گروهی، در نبردی نزدیک، برابر اسپانیا شکست خورد. کرواسی نیز با وجود شکست مقابل پرتغال، پروژه زلاتکو دالیچ را پس از ۹ سال به پایان رساند و او از سمت خود کنار رفت. مکزیک هم اگرچه به مرحله حذفی رسید، اما حذف مقابل انگلیس پایان همکاری خاویر آگیره بود و بلافاصله رافائل مارکز به‌عنوان سرمربی جدید معرفی شد. این تصمیم‌ها نشان می‌دهد که در فوتبال حرفه‌ای، مدیران تنها به نتیجه یک مسابقه نگاه نمی‌کنند، بلکه آینده تیم ملی را نیز در نظر می‌گیرند. اگر احساس کنند پروژه به سقف خود رسیده یا توان رقابت با قدرت‌های بزرگ را ندارد، بدون تعارف مسیر را تغییر می‌دهند. در چنین فضایی، حذف از جام جهانی نه یک موفقیت تلقی می‌شود و نه به دستاویزی برای تمدید بی‌قیدوشرط یک پروژه تبدیل می‌شود. نمونه بارز این نگاه، پرتغال است. روبرتو مارتینس پس از حذف برابر اسپانیا، مسئولیت ناکامی را پذیرفت و از سمت خود کنار رفت. فدراسیون پرتغال نیز کمتر از چند روز بعد، ژرژ ژسوس را به‌عنوان سرمربی جدید معرفی کرد تا فرصت برنامه‌ریزی برای یورو ۲۰۲۸ و جام جهانی ۲۰۳۰ از دست نرود.

ایران؛ حذف در میان ۴۸ تیم، اما روایت موفقیت!

در نقطه مقابل، شرایط تیم ملی ایران قرار دارد؛ تیمی

که با وجود صعود از مرحله مقدماتی با کمترین دردسر، در جام جهانی نتوانست انتظارات را برآورده کند. ایران در گروهی که بسیاری آن را یکی از کم‌کیفیت‌ترین گروه‌های مسابقات می‌دانستند، بدون حتی یک پیروزی به کار خود پایان داد و از صعود بازماند. سه امتیاز حاصل از سه تساوی، حذف در میان ۴۸ تیم و ناتوانی در شکست‌دادن هیچ‌یک از رقبا، کارنامه‌ای نبود که بتوان آن را در زمره موفقیت‌های فوتبال ایران قرار داد. با این حال، برخلاف آنچه در کشورهای صاحب فوتبال دیده شد، فضای پس از حذف ایران بیشتر به سمت توجیه نتایج حرکت کرد. در بخشی از رسانه‌ها، صعودنکردن با وجود شکست‌نخوردن به‌عنوان یک «رکورد» معرفی شد. برخی نیز روی این موضوع تأکید کردند که ایران برای نخستین بار مرحله گروهی را بدون شکست بشت سر گذاشته است؛ آماری که در ظاهر جذاب است، اما وقتی کنار واقعیت حذف از مسابقات قرار می‌گیرد، ارزش فنی چندانی ندارد. خود امیر قلعه‌نویی نیز در اظهاراتش بارها از عملکرد تیمش دفاع کرد و پروژه تیم ملی را موفق دانست. البته هر سرمربی حق دارد از تیمش حمایت کند، اما آنچه محل بحث است، معیار ارزیابی است. اگر در آلمان، پرتغال، مکزیک یا کرواسی حذف در مراحل بالاتر هم برای پایان همکاری کافی است، چگونه حذف در مرحله گروهی و نرسیدن به جمع ۳۲ تیم می‌تواند به‌عنوان دستاورد معرفی شود؟

تفاوت استانداردها؛ فاصله‌ای که باید پذیرفت

شاید مهم‌ترین درس جام جهانی ۲۰۲۶ همین باشد؛ اینکه فوتبال حرفه‌ای با تعارف اداره نمی‌شود. هیچ‌کس نمی‌تواند سال‌ها از سرمایه، امکانات و فرصت استفاده کند و در نهایت تنها با استناد به آمارهای فرعی، پروژه خود را موفق بداند. در فوتبال روز دنیا، پاسخ‌گویی بخشی از مسئولیت سرمربی است. گاهی این پاسخ‌گویی با استعفا همراه می‌شود و گاهی مدیران تصمیم به تغییر می‌گیرند، اما در هر دو حالت، اصل ماجرا پذیرش مسئولیت است. فوتبال ایران نیز اگر می‌خواهد فاصله خود را با قدرت‌های جهان کمتر کند، باید همین فرهنگ را بپذیرد؛ فرهنگی که در آن نتیجه واقعی مهم‌تر از روایت‌سازی است و حذف، هر نامی که روی آن گذاشته شود، همچنان حذف باقی می‌ماند. شاید امیر قلعه‌نویی در مقاطع مختلف خدماتی به فوتبال ایران داشته باشد و شاید تیم ملی در برخی بازی‌ها نمایشی پذیرفتنی ارائه داده باشد، اما جام جهانی محل قضاوت نهایی است؛ همان دادگاهی که ناگلزمن، روبرتو مارتینس، خاویر آگیره، زلاتکو دالیچ و چندین سرمربی دیگر را وادار به ترک نیمکت تیم‌هایشان کرد. شاید تفاوت اصلی فوتبال ایران با فوتبال حرفه‌ای دنیا دقیقا در همین نقطه باشد؛ آنجا که در بسیاری از کشورها، حذف آغاز بازنگری و اصلاح است، اما در ایران گاهی همان حذف، با تغییر روایت، به موفقیتی تبدیل می‌شود که فقط روی کاغذ وجود دارد. تا زمانی که معیار ارزیابی، نتیجه واقعی نباشد و مسئولیت‌پذیری جای خود را به توجیه و دستاوردسازی بدهد، فاصله فوتبال ایران با تیم‌هایی که امروز برای قهرمانی جهان می‌جنگند، نه‌تنها کمتر نخواهد شد، بلکه هر دوره بیشتر از گذشته به چشم خواهد آمد.

پاسخ‌گویی؛ حلقه مفقوده فوتبال ایران

در این بخش می‌توان به تفاوت فرهنگ مدیریتی در فدراسیون‌های آلمان، پرتغال، مکزیک و کرواسی با ایران پرداخت؛ اینکه در فوتبال حرفه‌ای حتی صعود به یک‌هشتم یا یک‌چهارم نهایی هم تضمین‌کننده ماندن سرمربی نیست. اما در ایران حذف از مرحله گروهی هم گاهی با روایت «بهترین عملکرد تاریخ» همراه می‌شود.

فوتبال و فراتر از فوتبال

جدایی قطعی عالیشاه و پورعلی‌گنجی

همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، باشگاه پرسپولیس برای فصل جدید به دنبال تغییر و تحول در بدنه تیم است و در همین راستا از امروز که تمرینات این تیم شروع می‌شود، از برخی بازیکنان خواسته شده در تمرین حاضر نشوند. این باشگاه به‌طور رسمی در نامه‌ای به امید عالیشاه، مرتضی پورعلی‌گنجی و میلاد سرلک اعلام کرده در تمرین حاضر نشوند. هر سه این بازیکنان با باشگاه قرارداد دارند و باید دید این باشگاه برای فسخ قرارداد با این نفرات چطور مسئله را حل‌وفصل می‌کند. نکته تأسف‌بار این است که باشگاه پرسپولیس طبق روال چند سال اخیر، خوش‌استقبال و بدبدرقه بود و با رفتاری کاملا غیرحرفه‌ای به جای تقدیر از کاپیتان تیم و دیگر بازیکن قدیمی‌اش به آنها اعلام کرد حق حضور در تمرین را ندارند. همین مسئله باعث دلخوری دو بازیکن قدیمی پرسپولیس شد. اما آنچه مشخص است، عالیشاه بعد از ۱۳ سال و پورعلی‌گنجی بعد از چهار فصل درخشان از جمع سرخ‌پوشان جدا شدند.

برکناری ممبینی از سمت دبیرکلی

روز گذشته شایعه‌ای منتشر شد مبنی بر اینکه هدایت ممبینی از سمت دبیرکلی فدراسیون فوتبال برکنار شده است. پیگیری خبرنگار «شرق» این موضوع را تأیید کرده و به‌زودی فرد جدیدی جانشین ممبینی خواهد شد. ممبینی به دلیل موضوع معرفی آخرین نماینده ایران در آسیا و حواشی آن مورد بازخواست مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال، قرار گرفته و از سمت خود برکنار شده است. این ماجرا از جایی آغاز شد که فدراسیون فوتبال تصمیم گرفت برای تعیین سومین سهمیه ایران در رقابت‌های آسیایی، تورنمنتی سه‌جانبه برگزار کند، اما پیش از پایان این مسابقات، هدایت ممبینی نام گل‌گهر را به‌عنوان نماینده ایران به کنفدراسیون فوتبال آسیا اعلام کرد. در نهایت چادرملو با کسب نتیجه لازم، سهمیه حضور در آسیا را به دست آورد، اما این اشتباه حاشیه‌های زیادی را برای فدراسیون فوتبال به همراه داشت. البته خبرگزاری مهر مدعی شده که این اتفاق تنها دلیل تصمیم مهدی تاج برای کنارگذاشتن ممبینی نبوده و مسائل دیگری نیز در این تصمیم نقش داشته که هنوز پرونده رسیدگی به این اتفاقات باز نشده است. ممبینی در هفته‌های اخیر همراه با تیم ملی ایران برای حضور در جام جهانی راهی مکزیک شده بود و برای مدت قابل توجهی در کنار کاروان تیم ملی حضور داشت. غیبت طولانی‌مدت او باعث شده بود بخشی از امور اجرائی فدراسیون با کندی پیش برود و انتظار می‌رفت پس از بازگشتش، روند رسیدگی به این مسائل سرعت بگیرد، اما حالا خبر برکناری او در رسانه‌ها منتشر شده است.

جدول ۵۳۵۶ طراح: بیژن کورانی

افقی:
۱- مالی که در قبال آزادی کسی پرداخت شود- خرمگس معرکه- کوچک‌تر ۲- از صفات خداوند- شربتی از سرکه و شکر ۳- فرمان اتومبیل- نمادی یونانی که در ریاضی نشانه عملگر جمع است- جادوگر ۴- ساختمان‌ها- ضد هم بودن- مغز سر ۵- از باشگاه‌های بوندس‌لیگا و ملقب به سقوط‌ناپذیرها- این حیوان تار صوتی ندارد- کلمه پرسش ۶- واحد اندازه‌گیری حجم مایعات- در امانت روا نیست- وسط ۷- زیرکی- محل سکونت موقت در کنار دریا- دارای طعم دلپذیر ۸- لغزنده- باقیمانده ۹- سقف شیشه‌ای متحرک خودرو- از القاب حضرت فاطمه(س)- ترشرویی ۱۰- شغل رسمی- از اقلیت‌های مذهبی- زینت روی انگشتر ۱۱- مخترع لگاریتم- ثروتمند معاصر موسی(ع)- نیم‌بیت ۱۲- مادر لر- مجموعه‌داستانی نوشته بزرگ علوی- خراب‌کردن ۱۳- شبه‌جزیره کوهستانی مصر- پروتئین سلول‌های زنده- مخفف اگر ۱۴- کنایه از آماده‌شدن برای سفر است- هماهنگی و تناسب میان اجزای یک مجموعه ۱۵- پهلو- الله‌اکبر گفتن- گوشواره

عمودی:
۱- سوره هشتادونهم قرآن- راهنمای جاده- اسب زردرنگ- مشعل جوشکاری ۲- محل شهادت دکتر چمران- حرکتی در شطرنج ۳- بله آلمانی- پادشاه ستمگر بابل بود- چین و چروک پوست ۴- نفس خسته- مهم‌ترین عامل در هنر عکاسی- باختر- کرسی واعظ ۵- خوشحال و خندان- واحد پول فیلیپین- سنجش ۶- باعث و موجب- مجرم- عید ویتنام ۷- جرس- ضرر- ژله ۸- اندازه‌گیری با متر- جانور ۹- از دروس مقطع متوسطه- باایمان- آفرین ۱۰- دقیق و کامل- مدرک اعطاشده بدون طی مراحل معمول و قانونی- آماده و مهیا ۱۱- خرید غیرنقدی- نوعی بیماری واگیر عفونی- قارچ ذره‌بینی در خمیر ترش ۱۲- پاسبان قدیم- تکلیف مدرسه- یاری- ضمیر جمع ۱۳- آغاز روز- تبدیل عنصرهای دیگر به طلا- تکرار حرفی ۱۴- ممنوع- از انواع اجرای تئاتر ۱۵- شهری در غرب فرانسه- منزل- بازداشتن- کوچک

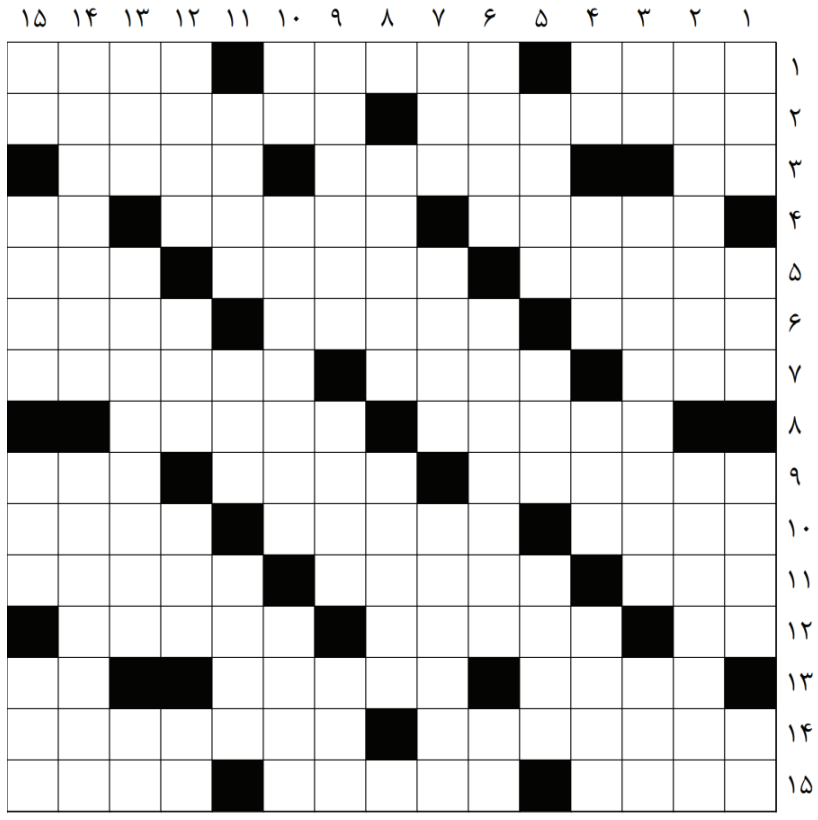

حل سودوکو ۴۳۵۱

۵	۴	۳	۱	۶	۹	۸	۲	۷
۱	۸	۲	۴	۷	۵	۳	۶	۹
۶	۹	۷	۲	۳	۸	۵	۴	۱
۲	۵	۴	۹	۸	۳	۱	۷	۶
۷	۳	۹	۶	۲	۱	۴	۸	۵
۸	۱	۶	۷	۵	۴	۹	۳	۲
۴	۷	۵	۸	۹	۶	۲	۱	۳
۳	۶	۸	۵	۱	۲	۷	۹	۴
۹	۲	۱	۳	۴	۷	۶	۵	۸

۸	۹	۵	۱	۳	۶	۷	۲	۴
۷	۶	۴	۸	۵	۲	۱	۳	۹
۱	۳	۲	۴	۹	۷	۵	۸	۶
۴	۲	۱	۷	۶	۳	۹	۵	۸
۳	۵	۸	۹	۲	۴	۶	۱	۷
۶	۷	۹	۵	۸	۱	۲	۴	۳
۵	۴	۳	۶	۱	۹	۸	۷	۲
۹	۸	۷	۲	۴	۵	۳	۶	۱
۲	۱	۶	۳	۷	۸	۴	۹	۵

حل جدول ۵۳۵۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ه	م	■	ن	ا	ر	س	ا	■	ج	ی	ن	ا	ی	ر
۲	م	ی	ن	و	ر	■	گ	س	ت	ا	خ	■	ب	ا	ج
۳	پ	ر	ا	ن	ت	ز	■	ا	ی	ک	ی	د	و	■	ا
۴	ا	س	د	■	د	و	ر	ن	م	ا	■	و	ی	ا	ل
۵	■	ل	ی	و	ا	ن	ی	■	م	ر	ا	م	■	ر	ه
۶	ک	ا	■	ب	د	ک	ا	ر	■	ت	س	ا	م	ح	■
۷	ل	و	ق	ا	■	ن	ک	و	ن	ا	م	■	ش	م	ع
۸	ی	ک	د	ل	ه	■	ا	ت	م	■	ا	م	و	ا	ت
۹	د	ل	و	■	ا	م	ر	ی	ک	ا	■	ن	ق	ل	ی
۱۰	■	و	س	ی	ل	ه	■	ن	د	ی	م	ه	■	ر	ق
۱۱	م	ز	■	ا	و	ر	ه	■	ا	ر	ی	ا	ن	ا	■
۱۲	ش	ه	ر	ت	■	ب	ا	د	ن	م	ا	■	م	ح	ق
۱۳	ع	■	ز	ا	پ	ا	ت	ا	■	ا	ن	د	ا	م	ه
۱۴	و	ت	ر	■	م	ن	ف	ر	د	■	ب	ر	د	ی	ا
۱۵	ف	ت	و	ک	پ	ی	■	و	ا	گ	ر	ا	■	ن	ر

سودوکو سخت ۴۳۵۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۹					۷			
			۸	۴		۵	۹	
						۸		۲
۴				۵		۹		۸
	۱	۵	۳		۹	۷	۴	
۶		۹		۱				۵
۲		۶						
	۸	۱		۹	۴			
			۶					۹

سودوکو ساده ۴۳۵۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۳			۷	۲		۴	۶	
	۶	۹		۳	۸			
۲			۴					۳
	۹			۶	۴			
۱		۴	۹		۲	۶		۸
			۳	۷			۹	
۵					۷			۶
			۶	۴		۸	۵	
	۲	۳		۸	۹			۱